PROPERTY OF ACKU


# DAILY اراده

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

۱۱۹۲

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ. ش

دوولسم کال - دویمه دوره، ۱۱۹۲ مه گڼه، پر له پسې ۲۲۶۶ گڼه د ۱۳۹۰ ل.د مرغومي ۱۱ مه - د یک شنبې ورځ، د ۱۴۳۳ هـ ق صفرالمظفر ۶ مه د ۲۰۱۲ د جنوری لومړۍ


## ایا د امریکا نوی دریځ به د افغان انساني ناورین مخه ډپ کړي؟

افغان ولسمشر د طالبانو پر وړاندې د امریکایي مشرانو وروستي دریځ په افغانستان او سیمه کې د سولې او امنیت د تیګښت لپاره هڅوونکې ډاله. ښاغلي کرزي د شنبې په ورځ په کابل کې د خان عبدالصمد خان د شهادت څلویښتمې کلیزې په مناسبت د یو سمینار پرانیستې غونډې ته په ویډیو کې وروستیو امنیتي پیښو ته په اشاره د افغانستان او سیمې حالات د هغه څه په خلاف وبلل، چې د غو مشرانو غوښتل. که څه هم ښاغلي کرزي د خپلې ویناز یاته برخه د خان عبدالصمد خان او ملګرو مبارزو ته څانګړې کړې وه، ۳مخ

# پاکستان افغان سوداګرو ته ۵۰۰ میلیون ډالره زیان اړولی

د افغانستان د سوداګرۍ او صنایعو خونه وایي، په تېر یو نیم کال کې افغان سوداګرو ته په پاکستان کې ۵۰۰ میلیون امریکایي ډالره زیان اوښتی، چې د دې لامل یې د پاکستان حکومت دی. د افغانستان د سوداګرۍ او صنایعو خونې دویم مرستیال خان جان الکوزي د مرغومي پر لسمه وویل، چې شاوخوا یو نیم کال د ځنډکې د افغان سوداګرو ټوکي په پاکستان کې د دې وخت لپاره ځکه پاتې شول؛ چې سپلابونو لارې زیانمنې کړې وې او پاکستاني کمپنۍ (ان ایل سي) د توکو د لېږد وړتیا نه لرله. دی وایي، چې په دې موده کې پاکستان د دواړو هېوادونو تر منځ د پخواني ترانزیټ ترون له مخې، د افغانانو موټرو ته اجازه نه ورکوله، چې له پاکستان څخه خپل توکي ولېږدوي.

هغه وویل، چې تر دې وروسته په ۱۳۸۹ کال کې د دواړو هېوادونو تر منځ نوی ترانزیټي سوداګریز ترون (اپټا) لاسلیک شو، خو د پاکستان له خوا د بېمې او ځینو نورو شرایطو د وړاندې کېدو له امله تر اوسه لا پوره نه دی عملي شوی.

دی وایي، که څه هم د نوي ۳مخ

## ۲۰۱۱ بازهم خونین ترین سال برای خبرنگاران

**اتحادیهٔ بین المللی خبرنگاران می گوید: در سال ۲۰۱۱ میلادی، بیش از ۱۰۰ تن از خبرنگاران و کارمندان رسانه ها در سرتاسر جهان کشته شده اند. این ارقام نسبت به پارسال، افزایش را نشان می دهد. اتحادیهٔ بین المللی خبرنگاران گفته که در سال ۲۰۱۱ میلادی، پاکستان برای خبرنگاران بدترین کشور بوده است. به گفتهٔ این اتحادیه، در سال ۲۰۱۱ میلادی، خشونت و برخوردهای تند با خبرنگاران، افزایش یافته است.**

**خبرگزاری رویترز گزارش داده که در جریان همین سال، در مجموع، ۱۱ تن از خبرنگاران در سرتاسر پاکستان کشته شده اند.**

**عراق و مکسیکو هم پس از پاکستان در صدر جدول دیده می شوند و شاهد برخوردهای خشونت آمیز با خبرنگاران بوده اند.**

**رویترز در گزارش خود، از خبرنگاران کشته شده در عراق، از صباح البازی خبرنگار همین آژانس یاد کرده که در آن کشور کشته شده است.**

**اتحادیهٔ بین المللی خبرنگاران می گوید، در جریان سال ۲۰۱۱ میلادی، ۱۰۶ خبرنگار در تمام جهان کشته شده اند، در حالی که تعداد خبرنگاران قربانی در سال ۲۰۱۰ میلادی به ۹۴ تن می رسید.** ص۳


له هرې شمېرې سره په افغانستان کې

یوازې دقیقه په 2.99 افغانۍ اړیکې ونیسئ!

د فعالولو لپاره #۲۹۹* ډایل کړئ او یا همدا نن ورځ ۱۵۳ ته زنګ ووهئ!

یوه بیه — هر وخت — یو وړاندیز

2.99 — www.afghan-wireless.com — آسان

شرطونه د پلي کېدو وړ دي

Afghan Wireless
Connecting Afghanistan

افغان بیسیم
د افغانستان نښلوونکی

د لوی او بښونکي خدای ج په نامه

سرمقاله

## آماده گی نیروهای افغان برای اجرای عملیات شبانه و رویکرد نیروهای خارجی

ر این اواخر مقام های افغان اعلام کرده اند که به زودی یروهای ویژۀ افغان مسوولیت اجرای عملیات شبانه در شور را از نیروهای ناتو برعهده می گیرند.

وز گذشته یکی از مقام های وزارت دفاع ملی در گفتگو با ک رسانۀ غربی با اعلام واگذاری مسوولیت عملیات بانه در افغانستان به نیروهای ویژه گفت، در حال حاضر سدها تن از نیروهای ویژۀ افغان از سوی نیروهای ریکایی آموزش می بینند و انتظار می رود، تا چند ماه یگر، آمادۀ اجرای عملیات شوند.

ی افزود، نیروهای ویژۀ افغان که در حال فراگیری موزش از عساکر امریکایی هستند، توانایی های بیشتری ارند و به تناسب سایر نیروهای افغان، با سلاح مدرن و یشرفته تجهیز شده‌اند.

ن مقام اظهار داشت، در توافق با مقام های امریکایی، مینۀ واگذاری مسوولیت عملیات شبانه به نیروهای افغان راهم شده است.

ر همین حال، برخی مقام های دیگر امنیتی افغان، نیز اطر نشان کرده اند، بخشی از نیروهای ویژه، زنان ستند، تا در تلاشی خانه ها و زنان مظنون، همکاری نند. ورود عساکر مرد به خانه های افراد برای تلاشی و یگرد افراد مظنون، در تضاد با ارزش های جامعۀ غانستان است و این مسأله اعتراض های گسترده یی ا به دنبال داشته است. مربیان خارجی نیروهای ویژۀ غان نیز می گویند، علاوه بر دشوار بودن انتخاب افراد ناسب برای حضور در نیروهای ویژه، آموزش آنها نیز ولانی است. عملیات شبانه که بحرانی جدی در روابط ابل و ناتو به وجود آورده است، پیش شرط دولت غانستان برای امضای پیمان همکاری ستراتیژیک با امریکاست.

ظهارات سخنگوی وزارت دفاع افغانستان نشان می دهد ه در اثر حساسیت موجود در جامعۀ افغانستان یرامون این موضوع، امریکا پذیرفته است که عملیات بانه را به نیروهای ویژۀ افغان واگذار کند. شنبه ذشته رییس جمهور کرزی نیز، در دیدار هیأت ویژۀ حقیق دربارۀ تلفات غیرنظامیان افغان توسط نیروهای ارجی گفت، بدون توقف عملیات شبانۀ ناتو در غانستان، پیمان همکاری کابل و واشنگتن، امضا خواهد شد. کرزی در این نشست که بازمانده گان برخی انواده های غیرنظامیان کشته شده توسط نیروهای ارجی نیز، حضور داشتند، تاکید کرد که عملیات شبانه ید توسط نیروهای افغان، انجام شود. علی رغم شدارهای کرزی دربارۀ لزوم توقف عملیات شبانه، تا نون مقام های ناتو در افغانستان، این رویکرد خود را غییر نداده اند. ناتو مدعی است که عملیات شبانه خش مهمی از برنامه ها برای سرکوب طالبان است. تر قوماندانی ناتو در افغانستان چندی پیش اعلام کرد ه حاضر نیست، عملیات شبانه را در این کشور متوقف ند. کرزی چند ماه پیش هشدار داده بود که ادامۀ ملیات شبانۀ نیروهای خارجی، ممکن است، ناتو را به روی اشغالگر در افغانستان تبدیل کند. شرکت کننده ن در نشست اخیر لویه جرگه نیز، بر لزوم ممنوعیت ملیات شبانۀ نیروهای خارجی در این کشور تاکید دند. بنابراین، به نظر می رسد که نیروهای خارجی به یژه امریکاییان با توجه به این موضوع، در واقع بعد از شت ده سال حضور نظامی در این کشور، با شرایط جود جامعۀ افغانی آماده می سازند.

# جهـــان در ســـال ۲۰۱۱

قسمت دوم

تهیه و ترتیب: اکرم ترابی

**۲۹ مـی:** "راتکو ملادیچ"، جنایتکار جنگی یوگوسلاوی سابق بازداشت شد. وی سازمان‌دهندۀ کشتار صربرنیتسا بود و اقدامات او به قیمت جان هفت تا ۸,۰۰۰ مرد مسلمان بوسنیا در سال ۱۹۹۵ تمام شد. "ملادیچ" از قوماندانان اصلی صرب‌ها بود که نامش در صدر فهرست افراد تحت تعقیب مظنون به ارتکاب جرایم جنگی قرار داشت. وی برای رسیده گی به اتهاماتش به محکمۀ لاهه منتقل شده است.

**رویدادهای مهم جهان سیاست در جون ۲۰۱۱ :**

**هفتم جون:** "علی عبدالله صالح"، رییس جمهور یمن در جریان حمله به کاخ ریاست جمهوری یمن در صنعاء، به همراه تعدادی از مسوولان بلندپایۀ این کشور زخمی شد و برای تداوی به عربستان سعودی رفت. در این حمله هفت نظامی نیز، کشته شدند.

**۲۰ جون:** محکمه رسیده گی به جرایم "زین العابدین بن علی"، رییس جمهور سابق تونس آغاز شد و دوسیۀ وی در محکمۀ نظامی و محکمۀ مدنی این کشور مورد بررسی قرار گرفت. وی به طور غیابی در تونس به جرم سوءاستفاده از اموال دولتی محاکمه شد.

**۲۷ جـون:** محکمۀ جزایی بین‌المللی، حکم بازداشت معمر قذافی را به جرم انجام جرایم جنگی، سوءاستفاده از اموال دولتی و کشتن غیرنظامیان صادر کرد.

**۲۸ جون:** "کریستین لاگارد"، وزیر صنعت، مالیه و محیط زیست فرانسه به عنوان رییس جدید صندوق بین‌المللی پول انتخاب شد. انتصاب وی پس از استعفای "دومینیک استروس-کان" به اتهام جرایم جنسی انجام شد و این در حالی بود او تمامی اتهام ها در رابطه با جرایم جنسی را رد کرده و مرتبا اظهار بی‌گناهی می‌کرد.

**رویدادهای مهم جهان سیاست در جولای ۲۰۱۱ :**

**سوم جولای:** "ییـنگلاک شیناواترا"، پیروز انتخابات پارلمانی تایلند، پس از تایید رسمی از سوی "بهومیبول آدولیادج"، پادشاه ۸۳ سالۀ این کشور به عنوان صدراعظم جدید منصوب شد. "ییـنگلاک" ۴۴ ساله، خواهر کوچکتر "تاکسین شیناواترا"، صدراعظم سابق تایلند بین سال‌های ۲۰۰۱ تا ۲۰۰۶ می‌باشد. "تاکسین" برای فرار از دو سال حبس خود به جرم سوءاستفاده از قدرت، در حال حاضر در دوبی و در خودتبعیدی به سر می‌برد.

**هفتم جولای:** آخرین نسخه از پرفروش‌ترین روزنامۀ یکشنبه بریتانیا "اخبار جهان" (News Of The World) چاپ و این روزنامه پس از ۱۶۸ سال کار تعطیل شد. این روزنامه پس از به راه افتادن رسوایی مربوط به شنود غیرقانونی تیلفون بسته شد. این نشریه متعلق به "روپرت مرداک"، غول رسانه‌یی جهان است که با اقدامات خود، قربانیان بسیاری را از میان سیاستمداران، ورزشکاران، هنرمندان، شهروندان عادی و حتا اعضای خانوادۀ خاندان سلطنتی بریتانیا گرفت.

**۲۳ جولای:** "آندرس برینگ بریویک" به عنوان مظنون اصلی در حادثۀ انفجار در نزدیکی ساختمان دولت ناروی در اسلو و نیز، حادثۀ تیراندازی در یک اردوی شاخۀ نوجوانان حزب حاکم دستگیر شد. وی به قتل دست کم ۹۲ تن اعتراف کرد. مظنون یکی از مسیحیان افراطی راستگراست که گرایش‌های نژادپرستانه دارد. این مرد در جزیرۀ "اگستوئیا"، واقع در شمال غرب اسلو، محل حادثه، دستگیر شد و سابقۀ جزایی نداشته است.

**رویدادهای مهم جهان سیاست در اگست ۲۰۱۱:**

**ششم اگست:** درگیری و ناآرامی‌های خیابانی در بریتانیا با کشته شدن مارک دوگان، یک جوان ۲۹ سالۀ سیاهپوست توسط پولیس این کشور آغاز شد. معترضان بریتانیایی در روزهای اول، پیش از هر چیز خواستار بررسی دقیق این مسأله بودند، اما بی توجهی پولیس بریتانیا در این زمینه در کنار دیگر عوامل موجب سرایت درگیری‌ها به سایر شهرهای این کشور شد. درگیری‌های بریتانیا دستگیر شدن ۱,۴۰۰ تن و خساراتی بالغ بر ۱۰۰ میلیون پوند را به همراه داشت. دیوید کامرون، صدراعظم بریتانیا علت اصلی درگیری و آشوب‌های خیابانی این کشور را تنها جنایاتی "بی علت و مفهوم" و "حرکاتی غارتگرانه" توصیف کرد.

**۲۸ اگست:** "یوشیهیکو نودا"، وزیر مالیۀ جاپان به عنوان ششمین صدراعظم کشورش طی پنج سال گذشته، جانشین "نائوتو کان" شد. از سال ۲۰۰۶ میلادی، دوران صدارت در جاپان بیش از یک سال نبوده است، اما محبوبیت حزب حاکم دموکراتیک جاپان به رهبری "کان"، به دنبال اختلافات داخلی با پارلمان این کشور درخصوص بحران مالی جهان و نیز، فاجعۀ ۱۱ مارچ که موجب سونامی در جاپان شد، به شدت کاهش یافت و سرانجام دولت وی سقوط کرد.

**۲۹ اگست:** وزارت امور خارجۀ الجزایر اعلام کرد، هانیبال، محمد و عایشه، فرزندان معمر قذافی به همراه "صفیه" همسر وی، وارد این کشور شده‌اند. افراد خانوادۀ قذافی از طریق سرحد زمینی لیبیا با الجزایر توانستند، وارد خاک این کشور شوند و به دنبال اعلام این خبر، انقلابیون لیبیا با ارسال نامه یی خواستار استرداد این افراد و محاکمۀ آنها در داخل لیبیا به جرم سوءاستفاده از اموال دولتی شدند.

**رویدادهای مهم جهان سیاست در سپتمبر ۲۰۱۱ :**

**دوم سپتمبر:** ترکیه اعلام کرد، به دلیل عدم عذرخواهی رژیم اسراییل، سفیر این رژیم در انقره را اخراج کرده و نیز، روابط نظامی خود را با تلابیب به حالت تعلیق درآورده است. این اقدام ترکیه به دنبال امتناع تلابیب از عذرخواهی از انقره به دلیل حمله به کشتی آزادی که به کشته شدن اتباع ترکی منجر شد، صورت گرفت.

**۱۷ سپتمبر:** جنبش "اشغال وال‌استریت" از پارک "زوکوتی" نیویارک در اعتراض به نظام ضد سرمایه‌داری آغاز شد و پس از آن اعتراضات ضد سرمایه داری از شرق تا غرب جهان را فرا گرفت و هم‌اکنون با گذشت چندین ماه از آن زمان، همچنان هسته‌های مرکزی "ناراضیان" از نظام سرمایه‌داری، در شهرهای مختلف جهان از نیویارک، کانون اولیۀ اعتراضات، تا شهر سدنی استرالیا به فعالیت‌های اعتراضی و تحصن خویش ادامه می‌دهند. در جریان درگیری معترضان در شهرهای مختلف جهان با نیروهای امنیتی، شمار بسیاری دستگیر شده‌اند.

**۲۳ سپتمبر:** "محمود عباس"، رییس تشکیلات خودگردان فلسطین درخواست رسمی برای عضویت کشور فلسطین را به سازمان ملل متحد ارایه کرد. به دنبال این اقدام، کمیتۀ چهارجانبۀ صلح شرق میانه خواستار از سرگیری مذاکرات صلح میان فلسطینیان و رژیم اسراییل شد. فلسطینی‌ها می‌خواهند، کشور جدید آنها شامل کرانۀ باختری و غزه باشد و بیت‌المقدس شرقی به عنوان پایتخت تعیین شود.

**۲۴ سپتمبر:** "ولادیمیر پوتین"، صدراعظم روسیه اعلام کرد، به عنوان کاندیدای حزب "روسیه متحد" در انتخابات ریاست‌جمهوری این کشور در ماه مارچ ۲۰۱۲ شرکت می‌کند. در صورتی که "پوتین" ۵۹ ساله که از عوامل سابق کا. گ. ب بوده است، موفق به پیروزی در انتخابات ریاست‌جمهوری شود، این احتمال وجود دارد که بتواند، قدرت را در روسیه تا سال ۲۰۲۴ در دست داشته باشد و این امر عنوان "پرسابقه‌ترین رهبر" این کشور را به وی می‌دهد.

**۲۵ سپتمبر:** "ملک عبدالله بن عبدالعزیز"، پادشاه عربستان در نطقی که در مجلس شورای این کشور به مناسبت آغاز پنجمین دورۀ این مجلس در سال جاری ایراد کرد، با ستایش از مقام زن تصریح کرد که زنان نباید در جامعه به حاشیه رانده شوند و از این پس زنان نیز می‌توانند، در مجلس شورا و شوراهای شهر در این کشور حضور یابند.

**رویدادهای مهم جهان سیاست در اکتوبر ۲۰۱۱ :**

**۲۱ اکتوبر:** "امیر سلطان بن عبدالعزیز آل سعود"، ولیعهد عربستان سعودی در سن ۸۶ سالگی در شفاخانه یی در نیویارک درگذشت و پس از آن "امیر سلمان بن عبدالعزیز" جانشین وی شد. شاهزاده "سلطان بن عبدالعزیز" از دو هفته قبل برای تداوی بیماری سرطان به امریکا منتقل

ص۳

## ۲۰۱۱ بازهم خونین ترین ...

ه گفتهٔ همین نهاد، ۲۰ تن از خبرنگاران، سال در نتیجهٔ حوادث طبیعی و متباقی در رخدادهای خشونت آمیز کشته شده اند. ال ۲۰۱۱ برای افغانستان هم یکی از سال ی پرتلفات برای خبرنگاران بود و در این یان، قتل، اختطاف و حوادث گوناگون با رنگاران صورت گرفته است.

ادیهٔ بین المللی خبرنگاران، کشته شدن مد امید خپلواک در ولایت ارزگان را محکوم ده است. خپلواک با خبرگزاری پژواک و بی سی کار می کرد و در هنگام تهیهٔ گزارش یک عملیات نظامی کشته شد. اتحادیهٔ ین المللی خبرنگارانی که مرکز آن در وکسل است، حکومت ها را مورد انتقاد قرار ه که مصئونیت لازم را برای خبرنگاران هم نکرده اند و افرادی را که با خبرنگاران خورد خشن می کنند، به پنجهٔ قانون پرده اند. جیم بومیلا رییس همین نهاد، در یه یی از بان کی مون منشی عمومی ازمان ملل متحد خواسته، تا در همین مورد ام کند. او همچنان از بان کی مون خواسته، ا حکومت های کشورهایی را که در آن رنگاران کشته می شوند، متوجه سوولیت های شان بسازد. پیش از این ادیهٔ خبرنگاران بدون مرز در یک گزارش، گ ۶۶ تن از خبرنگاران را در جهان تایید ده بود. در این گزارش همچنان گفته شده د که پاکستان مانند سال های گذشته برای رنگاران، یکی از دو کشور خطرناک در ام جهان بود.

## هان در سال ...

ده بود و پس از مرگ، جسد وی برای کسپاری به عربستان منتقل شد. وی ازدهمین فرزند "ملک عبدالعزیز" و متولد م جنوری ۱۹۳۱، معاون صدراعظم، وزیر اع و نیروی هوایی و مفتش عمومی بستان سعودی بود.

**۱ اکتوبر:** مقام های شورای ملی انتقالی یا طی مراسمی در شهر بنغازی، آزادی ل این کشور را از نظام دیکتاتوری معمر فی، رسما اعلام کردند. همزمان با این سم در بنغازی، جشن و پایکوبی در اکثر هرهای لیبیا برگزار شد. شورای ملی الی وعده داد، ظرف کمتر از یک ماه، دولت الی جدید این کشور را تشکیل دهد و عمر دولت را نیز، هشت ماه اعلام کرد. رییس رای ملی انتقالی لیبیا همچنین تاکید کرد، ریعت اسلامی زیربنای تدوین قانون اسی جدید خواهد بود.

کریستینا فرناندز دی کرچنر"، معروف زن شیک‌پوش و مبارز ارجنتاین، بار دیگر ی صندوق‌های رای انتخابات ریاست هوری آرجنتاین را به سوی خود سرازیر . و برای یک دورهٔ چهارسالهٔ دیگر، سکان یت این کشور امریکای جنوبی را به دست ت. "نستور کرچنر"، رییس‌جمهور سابق کشور که همسر "کریستینا" بود، در ۶۰ سالگی بر اثر سکتهٔ قلبی درگذشت و ک بزرگی به وی و جامعه وارد کرد.

اکتوبر: "رابرت فورد"، سفیر امریکا در ق از این کشور خارج شد و به واشنگتن گشت. بازگشت "فورد" به واشنگتن به لر ترس از حمله به وی بوده است و او از خروج این موضوع را به اطلاع وزارت ور خارجهٔ سوریه رساند و از این رتخانه خواست، تا امنیتش را برای خروج سوریه تامین کند. پس از آن "عماد طفی"، سفیر سوریه در واشنگتن نیز، ی گفتگو با رهبران سوری، از واشنگتن به ق فراخوانده شد.

**اکتوبر:** جسد معمر قذافی، دیکتاتور وع لیبیا و معتصم، پسرش در مکانی لوم در لیبیا دفن شد. تنها تعدادی از ای دولت موقت در مراسم تدفین قذافی و ش حضور داشتند و این مراسم بدون حضور اعضای خانوادهٔ وی برگزار شد. "ابوبکر یونس جابر"، وزیر دفاع سابق لیبیا نیز، به همراه آنها در مکانی نامعلوم دفن گردید.

**۲۷ اکتوبر:** کمیسیون مستقل انتخابات تونس، رسما پیروزی جنبش اسلامگرای "النهضهٔ" به رهبری "راشد الغنوشی" را در انتخابات "مجلس مؤسسان" این کشور اعلام کرد. این جنبش توانست، ۹۰ کرسی از مجموع ۲۱۷ کرسی "مجلس مؤسسان" را به خود اختصاص دهد.

**۲۸ اکتوبر:** پس از سه قرن و با توافق رهبران ۱۶ کشور عضو جامعهٔ مشترک‌المنافع، دختران و پسران پادشاه یا ملکه آیندهٔ بریتانیا، دارای حق برابر برای وراثت تاج‌وتخت سلطنت شدند. در اجلاس شهر "پرت" در استرالیا، به اتفاق آراء، به تغییر قانون وراثت سلطنت در بریتانیا رای مثبت داده شد و این تغییر بدان معناست که اگر اولین فرزند شاهزاده "ویلیام"، پسر ولیعهد بریتانیا و همسرش "کیت"، دختر باشد، او وارث تخت‌وتاج سلطنت خواهد بود، حتا اگر بعدا دارای برادر بشود. قانون ممنوعیت ازدواج ملکه یا پادشاه بریتانیا با پیروان کلیسای کاتولیک نیز لغو شد.

**۳۱ اکتوبر:** سازمان تربیتی، علمی و فرهنگی سازمان ملل (یونسکو) که مقر آن در پاریس است و ۱۹۳ عضو دارد، در نشستی عضویت کامل فلسطین را در این سازمان به رای گذاشت که با ۱۰۷ رای موافق در مقابل ۱۴ رای مخالف، این امر تصویب شد. امریکا که در این رای‌گیری، رای منفی به طرح فلسطین برای عضویت در یونسکو داد، پیش از این یونسکو را تهدید کرده بود که در صورت تایید عضویت فلسطین، کمک‌های خود را به این سازمان که ۸۰ میلیون دالر است، به حالت تعلیق در می‌آورد.

- ناتو به طور رسمی به ماموریت خود در لیبیا پایان داد؛ ماموریتی که از آن به عنوان موفق‌ترین عملیات ناتو یاد شد. عملیات ناتو و حملات هوایی این نیروها نقشی بسزایی در سرنگونی نظام معمر قذافی، دیکتاتور سابق لیبیا ایفا کرد. ناتو از تاریخ ۳۱ مارچ با قطعنامهٔ ۱۳۷۰ و ۱۳۷۳ شورای امنیت سازمان ملل، عملیات ایجاد "منطقهٔ پرواز ممنوع" و موانع بحری را در لیبیا آغاز کرد و هدف از آن دفاع از اتباع لیبیایی در مقابل قذافی اعلام شد.

## پاکستان افغان سوداگر و ته ...

ترون له مخې باید د افغان سوداگرو موټر د کراچۍ بندر ته تګ راتګ وکړي او د افغان سوداگرو د توکو لېږد مخه ونه نیول شي، خو تر اوسه د افغان سوداگرو موټر یواځې تر پېښور ه تګ راتګ کولای شي او له کراچۍ څخه پاکستاني شرکتونه د افغان سوداگرو توکي لېږدوي.

دغه راز الکوزي زیاته کړه، چې د پاکستان حکومت د افغان سوداگرو له خوراکي توکو بار شاوخوا ۷۰۰ موټر له نړۍ یوې میاشتې راهیسې په دې پلمه د دغه هېواد په بلابلو سیمو کې درولي، چې گواکې په افغانستان کې د ناټو ځواکونو ته اکمالات کوي. د دې په وینا، له تېر شاوخوا یو نیم کال راهیسې د پاکستان حکومت د افغان سوداگرو له تم شویو مالونو په ناقانونه ډول ۹۰ میلیون ډالره جریمه اخیستې ده. دې وایي، دا جریمه ځکه ناقانونه ده؛ چې دغه توکي یاد پاکستان حکومت له خوا او یا هم د طبیعي پېښو له امله دغه هېواد په خاوره کې ایسار شوي دي.

دغه راز د سرچینې په وینا، په تېر یو نیم کال کې د طبیعي پېښو له امله د افغان سوداگرو پر مالونو د راغلو لګښتونو له امله دغه سوداگر شاوخوا ۱۵۰ میلیونه امریکایي ډالره زیانمن شوي دي.

الکوزی وایي، چې په دې موده کې د افغان سوداگرو پر هغو مالونو، چې د پاکستان له خوا رامنځ ته شوي حالاتو یې د درېدو لامل شوي، ۲۶۰ میلیون ډالره لګښت راغلی او افغان سوداگرې زیانمن کړي دي. د سرچینې د څرګندونو له مخې، د ځای او موټرو کرایې، نورو اړین لګښتونه او د موټر چلوونکو تنخواه ګانې په یادو لګښتونو کې شامل دي. هغه زیاته کړه: ((که چېرې حق ته غاړه کېښودل شي، پاکستان باید افغان سوداگرو ته د پنځه سوه میلیونه امریکایي ډالرو اوښتی زیان جبران کړي.))

الکوزی وایي، که څه هم چې افغان سوداگر داوښتي زیان د جبران غوښتونکي دي، خو سیاسي حالاتو ته په پام سره دغه مهال افغانستان په داسې دریځ کې نه دی، چې په جدي ډول داوښتي زیان د جبران غوښتنه وکړي.

## ایا د امریکا نوی دریځ به ...

خو هیله یې څرګنده کړه، چې د امریکا د حکومت نوی دریځ به د افغان وژنې پلمه له منځه یوسي.

"هیله موده چې هغه مرام ته ورسیږو، چې زمور د شهیدانو ارزوه. خدای تعالی دې د دغو ستروانسانانو د کوښښو له رویه، دې سیمې ته، افغانستان ته هغه اینده ورپه برخه کړي، چې د هر انسان ارزوده، هغه ترقي ده، هغه سوله ده او هغه امن دی او په دې ارزو د پېر خوشحاله یو، چې د امریکا حکومت اعلان وکړ، چې طالبان د دوی دښمنان نه دي. مور د پېر خوشحاله یو، چې د افغانستان د خلکو دازار، درد او وژنو پلمه ورکه شي."

ښاغلي کرزي د جوبایدن په څرګندونو دا تبصره په داسې حال کې کړې، چې د امریکا او طالبانو ترمنځ د پټو خبرو او په هغو کې ځینو پرمختګونو ته اشاره کېږي. په قطر کې طالبانو ته دیو سیاسي دفتر د پرانیستلو پریکړه یو له دغو پرمختګونو څخه و، چې په لومړي سر کې د افغان حکومت له سخت مخالفت سره مخ شوه، خو وروسته یې بیا دریځ بدل کړ او ویې ویل، که دا کار له سولې سره مرسته کوي، نو دوی ورسره مخالفت نه لري. د سمې دازادي غونډتونکي دغه مبارز په اړه دا سمینار په داسې حال کې پرانیستل شوی، چې له یوې خوا د تروریزم په خلاف جګړه روانه ده او له بل لوري هڅه کېږي، چې شتوستونزو ته یوه سیاسي حل لاره پیدا شي.

# قدرت های برتر نظامی جهان

**۲۰- نگاهی به توان نظامی استرالیا**

کشور استرالیا نیز، از کشورهایی است که توان نظامی اش در حد

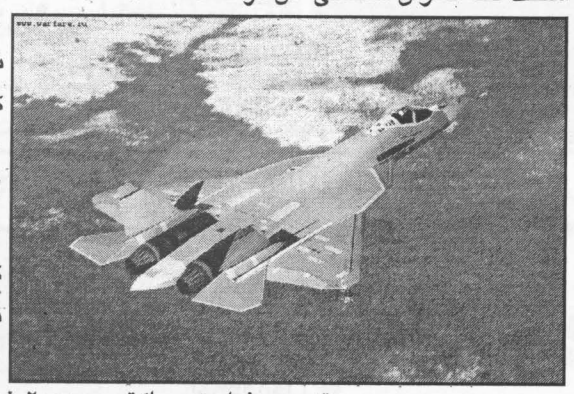

بررسی بوده و برجسته می نماید. براساس اطلاعات منتشر شده توسط سازمان سیا و کتابخانهٔ کانگرس امریکا و برآورد آنها در سال ۲۰۱۱، هم‌اکنون استرالیا از نظر توان نظامی در ردهٔ نوزدهم قدرت‌های نظامی جهان قرار دارد.

بر اساس این معلومات، استرالیا که جمعیت آن ۲۱ میلیون و ۷۶۶ هزار تن است، هم‌اکنون دارای ۵۷ هزار پرسونل فعال نظامی است و تعداد نیروهای احتیاطی فعال این کشور، ۲۵هزار تن است.

نیروی زمینی استرالیا دارای ۵۹ دستگاه تانک، ۱۸۶۱ دستگاه نفربر، ۳۰۳ عراده توپ کششی، ۳۶ دستگاه دستگاه ضد راکتی، یک هزار خمپاره‌انداز، ۵۰۰ دستگاه ضد تانک، ۱۰۰ دستگاه دافع هوا و ۱۲۴۹۵ وسیلهٔ نقلیهٔ لوژستیکی است.

نیروی هوایی استرالیا نیز دارای ۳۷۴ فروند جت و طیاره، ۱۰۰ فروند هلیکوپتر و ۴۶۵ میدان عملیاتی است.

نیروی بحری استرالیا نیز، دارای ۵۳ فروند کشتی، ۱۹ بندر، شش زیردریایی، ۱۲ ناوچه، ۱۴ قایق نظامی گزمه و ۸ قایق جنگی خشکی آبی است.

نیروی بحری استرالیا دارای ناو طیاره بر و ناوشکن نیست.

بودجهٔ نظامی استرالیا در سال ۲۰۱۱، ۲۶ میلیارد و ۹۰۰ میلیون دالر بوده است. کشور استرالیا دارای مساحت هفت میلیون و ۷۴۱ هزار کیلومتر مربع و ۲۵۷۶۰ کیلومتر خط ساحلی است. استرالیا دارای سرحد مشترک خشکی نیست.

**۲۱- نگاهی به توان نظامی کوریای شمالی:**

براساس معلومات منتشر شده توسط سازمان سیا و کتابخانهٔ کانگرس امریکا و برآورد آنها در سال ۲۰۱۱، هم اکنون کوریای شمالی از نظر توان نظامی در رده بیستم قدرت‌های نظامی جهان قرار دارد.

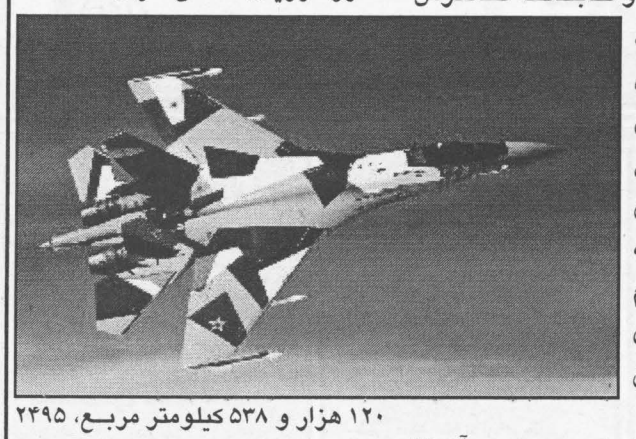

کوریای شمالی که جمعیت آن ۲۴ میلیون و ۴۵۷ هزار تن است، هم‌اکنون دارای یک میلیون و ۱۰۶ هزار پرسونل فعال نظامی است و تعداد نیروهای احتیاطی فعال این کشور، ۸۲۰ هزار تن است.

نیروی زمینی کوریای شمالی دارای ۵۴۱۰ دستگاه تانک، ۲۵۸۲ دستگاه نفربر، ۱۵۰۰ عراده توپ کششی، ۱۶۰۰ عراده توپ خودکششی، ۶۰۰ دستگاه دفاع راکتی، ۲۰۰۰ خمپاره انداز، ۷۰۰۰ دستگاه ضد تانک، ۶۵۰ دستگاه دافع هوا و ۸۰۰۰ وسیلهٔ نقلیهٔ لوژستیکی است.

نیروی هوایی کوریای شمالی نیز، دارای ۱۶۵۰ فروند جت و طیاره، ۳۲۸ فروند هلیکوپتر و ۷۹ میدان هوایی عملیاتی است.

نیروی هوایی اردوی خلق کوریا (KPAF) دومین نیروی بزرگ از لحاظ تعداد پرسونل در ارتش خلق کوریای شمالی است. تعداد پرسونل این نیرو چیزی بالغ بر ۱۱۰ هزار تن برآورد می‌شود. بیشتر طیاره های کوریای شمالی ساخت اتحاد جماهیر شوروی و تعدادی نیز، ساخت جمهوری خلق چین هستند. وظیفهٔ اصلی این نیرو دفاع از حریم هوایی کشور کوریای شمالی در برابر تجاوز و تهدیدات دشمن عنوان شده است.

بر اساس تجربیاتی که کوریای شمالی در خلال جنگ کوریا و بمباردمان‌های شدید مواضعش توسط بم افکن‌های نیروهای مهاجم کسب کرده، امروزه هدف اساسی و تکتیک اصلی نیروی هوایی کوریای شمالی بر دفاع همه جانبه از حریم هوایی این کشور با تکیه بر طیاره های جت و راکت های سطح به هوا و توپ های ضد هوایی تعیین شده است.

نیروی بحری کوریای شمالی نیز، دارای ۷۰۸ فروند کشتی، هشت بندر، ۵۸ زیر دریایی، ۴۷۱ قایق نظامی گزمه، سه ناوچه و ۲۷۳ قایق جنگی خشکی آبی است. نیروی دریایی کوریای شمالی دارای ناو طیاره بر و ناوشکن نیست.

بودجهٔ نظامی کوریای شمالی در سال ۲۰۱۱، پنج میلیارد دالر بوده است. کشور کوریای شمالی دارای مساحت ۱۲۰ هزار و ۵۳۸ کیلومتر مربع، ۲۴۹۵ کیلومتر خط ساحلی و ۱۶۷۱ کیلومتر سرحد مشترک است.

# رویدادهای مهم افغانستان در سال ۲۰۱۱

خ. احمد

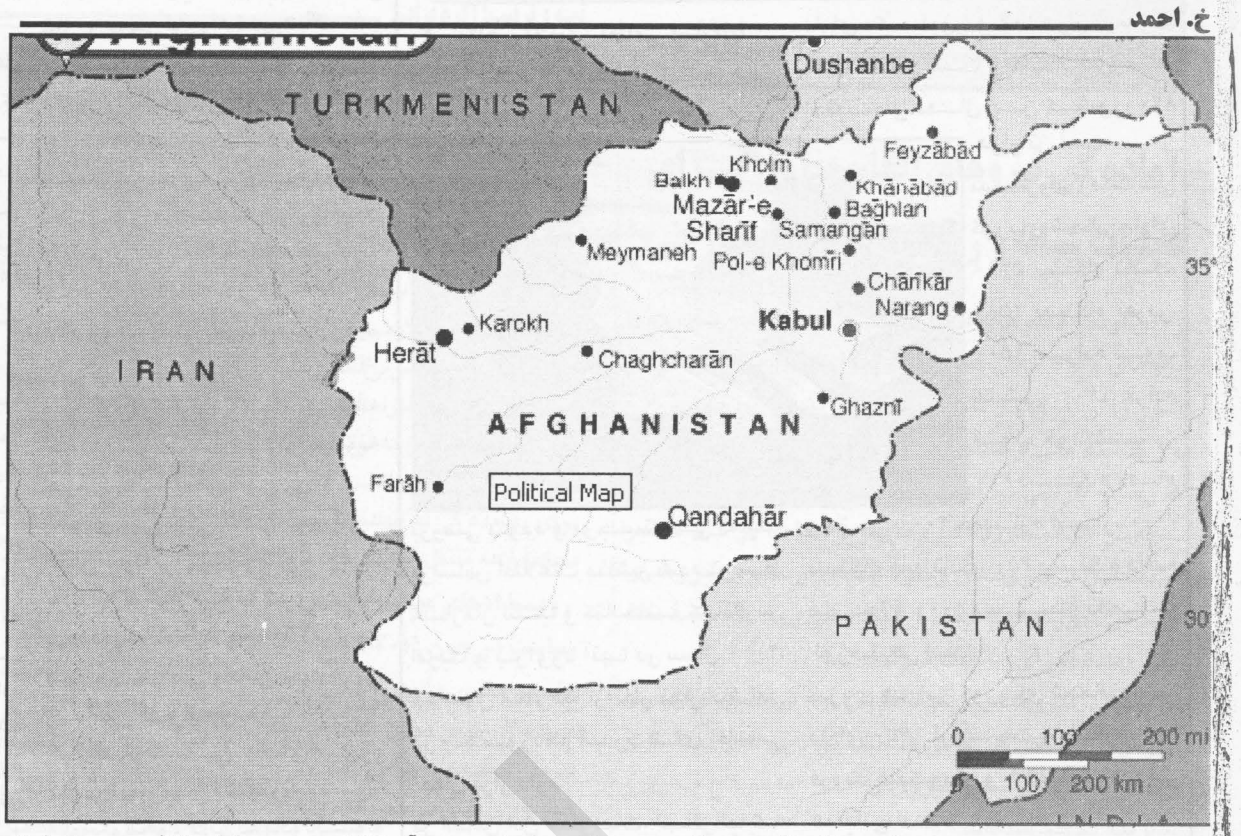


سال میلادی یی که گذشت، ش جنگ و خشونت همچنان افغانستان شعله ور بود. در ن سال نیز، ما شاهد رویدادها تحولات گسترده هم به سطح ی و منطقه یی بودیم. هرچند خی رویکردهای تازه در این ال انجام یافت، اما دستاوردها نتایج آن هنوز به صورت موس مشهود نیست. در این ینه می توان از روند انتقال سوولیت های امنیتی به روهای افغان اشاره کرد؛ چنان موضوع تسریع تگوهای صلح با مخالفان سلح و نیز، آغاز خروج ریجی نیروهای خارجی از انستان از لحاظ سیاسی شتر مطمح نظر است؛ ولی عرصهٔ امنیتی سالی که شت، خونین ترین سالی رای مقام های دولتی و خصیت سیاسی و چهره های جستهٔ کشور می باشد که ی آن ده ها تن از این مقام ها شخصیت ها کشته شدند. ما این گزارش با استفاده از ابع داخلی و خارجی، فشرده ی از رویدادهای مهم سال ۲۰ را ترتیب نموده که اینک خدمت تان تقدیم می گردد:

جمعه، ۱۲ حمل/ ۱ اپریل: هزاران تن از تظاهر کننده گان در اعتراض به آتش زدن قرآن کریم بر دفتر ملل متحد در مزار شریف حمله کردند. تظاهرکننده گان دو تن را سربریدند و شش تن دیگر را کشتند.

دوشنبه، ۵ ثور/ ۲۵ اپریل: حدود ۵۰۰ زندانی طالبان با کندن یک تونل از زندان ولایت قندهار فرار کردند. در بین این زندانیان قوماندانان ارشد طالبان نیز، موجود بودند.

دوشنبه، ۱۲ ثور/ ۲ می: اسامه بن لادن، رهبر شبکهٔ القاعده در شهر ایبت آباد در نزدیکی اسلام آباد پاکستان کشته شد. رییس جمهور کرزی قتل او را ثبوت ادعای افغانستان خواند و گفت جهان در ده سال گذشته باور نکرد که مراکز تروریزم در پاکستان موقعیت دارد.

یکشنبه، ۱۸ ثور/ ۸ می: طالبان یک حملهٔ گروهی را بر شهر قندهار انجام دادند. این حمله سبب دو روز جنگ در قندهار شد و در آن ۲۲ تن کشته و ۵۰ تن دیگر زخمی شدند.

شنبه، ۷ جوزا/ ۲۸ می: جنرال داوود داوود قوماندان عمومی پولیس در شمال افغانستان در یک انفجار کشته شد.

سه شنبه، ۱۶ جوزا/ ۶ جون: جواد ضحاک رییس شورای ولایتی بامیان کشته شد. طالبان مسوولیت این قتل را به عهده گرفتند.

سه شنبه، ۷ سرطان / ۲۸ جون: طالبان بر هوتل انترکانتیننتل در مرکز شهر کابل حمله کردند که ده کشته بر جا گذاشت. درهنگام این حمله والی‌ها و مقام های محلی تقریباً تمام ولایات افغانستان در این هوتل برای شرکت در کنفرانس انتقال مسوولیت های امنیتی حضور داشتند.

سه شنبه، ۲۱ سرطان/ ۱۲ جولای: احمد ولی کرزی برادر رییس جمهور کرزی در شهر قندهار به قتل رسید. تحقیقات نشان داد که احمد ولی توسط یک محافظش به نام سردارمحمد که از اقوام نزدیک او و سال ها محافظ و مورد اطمینانش بوده، کشته شده است.

یکشنبه، ۲۶ سرطان/ ۱۷ جولای: پروسهٔ انتقال مسوولیت‌های امنیتی از ولایت امن بامیان آغاز شد. امنیت مرکز و تمام ولسوالی‌های بامیان به نیروهای افغان سپرده شد.

شنبه، ۱۲ سنبله/ ۳ سپتمبر: حکومت افغانستان پس از هفت ماه کشمکش انتخاباتی بالاخره ۹ نمایندهٔ معترض را که از سوی کمیسیون انتخابات برنده اعلام شدند، با محاصرهٔ پارلمان، وارد تالار ولسی جرگه کرد. پارلمان افغانستان این اقدام حکومت را «کودتا» خواند.

سه شنبه، ۲۹ سنبله/ ۲۰ سپتمبر: استاد برهان الدین ربانی، رییس شورای عالی صلح و رهبر جهاد و مقاومت در یک انفجار انتحاری در خانه اش ترور شد. انتحاری‌یی که استاد ربانی را ترور کرد، چند هفته در مهمانخانهٔ شورای عالی صلح به سر برده بود و دولت افغانستان اعلام کرد که این فرد از شهر کویتهٔ پاکستان برای ترور استاد ربانی آماده و فرستاده شده بود.

یکشنبه، ۳ میزان/ ۲۵ سپتمبر: مقام های محلی در ولایت کنر گفتند که پاکستان صدها راکت را به ولسوالی‌های این ولایت شلیک کرده است. حملات راکتی پاکستان چند ماه ادامه یافت و بالاخره رییس جمهور کرزی گفت، این حملات واقعیت ندارد و رسانه ها آنرا تبلیغ می کنند.

چهارشنبه، ۱۳ میزان/ ۵ اکتوبر: افغانستان و هند موافقتنامهٔ همکاری‌های استراتیژیک امضا کردند. رییس جمهور کرزی در هنگام امضای این پیمان گفت، هند دوست و پاکستان برادر افغانستان است.

شنبه، ۲۸ عقرب/ ۱۹ نومبر: جرگهٔ عنعنه یی افغانستان بعد از چهار روز به کارش پایان داد. این جرگه از امضای پیمان استراتیژیک با ایالات متحدهٔ امریکا حمایت نمود.

دوشنبه، ۱۴ قوس/ ۵ دسمبر: کنفرانس بین المللی افغانستان در شهر بن آلمان برگزار شد. در این کنفرانس وزرای خارجه و نماینده گان حدود ۱۰۰ کشور و ۲۰ سازمان بین المللی اشتراک داشتند. در این کنفرانس جامعهٔ جهانی توافق کرد، تا افغانستان را در عرصه‌های امنیتی، سیاسی و اقتصادی تا سال ۲۰۲۴ همکاری و حمایت کند.

سه شنبه، ۱۵ قوس/ ۶ دسمبر: یک حملهٔ کنندهٔ انتحاری خود را در میان عزاداران روز عاشورا در زیارت ابوالفضل منفجر کرد و در اثر این انفجار ۸۰ تن کشته شدند. رهبران کشور همصدا گفتند که دشمنان افغانستان نمی‌توانند، با این کار، جنگ مذهبی در افغانستان به راه اندازند.

پنجشنبه، ۱ جدی/ ۲۲ دسمبر: ریاست جمهوری افغانستان اعلام کرد که دورهٔ کاری سه تن از اعضای کمیسیون مستقل حقوق بشر را تمدید نمی‌کند. این موضوع با واکنش گستردهٔ نهادهای مدنی مواجه شد.

چهارشنبه، ۷ جدی/ ۲۸ دسمبر: وزارت معادن افغانستان قرارداد استخراج نفت حوزهٔ آمودریا را با شرکت دولتی چینی امضا کرد. افغانستان با این قرارداد ۲۵ ساله ۷ میلیارد دالر به دست خواهد آورد.

در آخرین روزهای سال ۲۰۱۱ نیز موافقت افغانستان با گشایش دفتر طالبان در قطر اعلام شد.

از منظر اقتصادی، دولت افغانستان در سال ۲۰۱۱ پروسهٔ داوطلبی میدان نفتی شمال و معدن معروف آهن حاجی‌گک را به داوطلبی گذاشت. این می‌تواند مهمترین بخش فعالیت‌های دولت در راستای جذب سرمایه‌گذاری به افغانستان باشد. اما در عین زمان، ناکامی‌های کلانی نیز، در عرصهٔ اقتصادی وجود داشت.

سال ۲۰۱۱ برای ورزشکاران کشور نیز، یک سال با دستاورد بوده است. قهرمانی در مسابقات نوجوانان آسیا در کشور ایران، قهرمانی در مسابقات کریکت آسیا و نایب‌قهرمانی در مسابقات فوتبال جام کنفدراسیون جنوب آسیا از دستاوردهای جوانان کشور در عرصه‌های ورزشی می‌باشد. همچنین ورزشکاران افغانستان حداقل دو سهمیهٔ المپیک ۲۰۱۲ لندن را به دست آورده‌اند.

در همین حال، شماری از آگاهان سال ۲۰۱۱ را نسبت به سال ۲۰۰۸، ۲۰۰۹ و ۲۰۱۰ میلادی در بخش های نظامی بدترین سال افغانستان عنوان کرده هشدار می دهند، اگر در سال ۲۰۱۲ نیروهای امنیتی آماده گی لازم را برای گرفتن مسوولیت های امنیتی نداشته باشند؛ چالش های امنیتی بیشتر از این نیز، دامنگیر حکومت افغانستان خواهد شد.

**معیار های بین المللی حقوق بشر برای تطبیق قوانین**

**حالت بعد از استفاده از سلاح گرم: برای تحقیقات درصورت درخواست و ضرورت اجازه داده شود.**

این پیام از طرف کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان تقدیم گردید

اراده ورځپاڼه یوازې دسرلیکنې ننګه کوي، نورې لیکنې دلیکوال خپل نظر دی، ورځپاڼه یې مسوولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک:
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشرات افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: استاد مرتضی فرحتیار
موبایل:- ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com
معاون: خادم احمد
موبایل:- ۰۷۰۰ ۵۹۶۲۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیری
موبایل:- ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
دیزاین: انجینیر محمدجمیل "امیری"
همکار تخنیکی: محمدجمیل "احمدی"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
ایمیل:
erada.daily@yahoo.com
آدرس: دهمزنک، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire:
Haji sayed Daud
Editor in chief: Farhat yar
Editor: Khadem Ahmad
Pashto Editor: Mojiburahman Amiri
Designer: Eng, Mohammad Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema,
first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com